

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Серія «Наука»
Заснована у 1995 році

ФАРМАЦІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ VIII Національного з'їзду фармацевтів України

(Харків, 13-16 вересня 2016 року)

У двох томах
Том 1

Харків
НФаУ
2016

Редакційна колегія:

академік НАН України В. П. Черних (голова), проф. А. А. Котвіцька, доц. Т. В. Крутських, проф. Г. В. Зайченко, проф. І. І. Баранова, проф. О. Г. Башура, проф. А. І. Березнякова, проф. Л. І. Вишневська, проф. С. В. Гарна, проф. В. А. Георгіянц, проф. Є. В. Гладух, проф. Т. М. Гонтова, проф. І. С. Гриценко, проф. С. М. Дроговоз, проф. А. Л. Загайко, проф. І. А. Зупанець, проф. К. А. Іванова, проф. В. І. Кабачний, проф. В. С. Кисличенко, проф. І. В. Кіреєв, проф. В. М. Ковальов, проф. Н. М. Кононенко, проф. Є. Я. Левітін, проф. В. В. Малий, проф. Л. М. Малоштан, проф. О. І. Набока, проф. А. С. Немченко, проф. Ю. М. Пенкін, проф. О. Ф. Пімінов, проф. Н. П. Половко, проф. Н. В. Попова, проф. О. В. Посилкіна, проф. О. А. Рубан, проф. Р. В. Сагайдак-Нікітюк, проф. А. Г. Сербін, проф. Л. С. Стрельников, проф. С. Г. Таран, проф. В. М. Толочко, проф. Н. І. Філімонова, проф. Л. А. Шемчук, проф. С. Ю. Штриголь, проф. Л. І. Шульга, проф. Л. В. Яковлева, проф. Т. Г. Ярних, доц. О. М. Кошовий, доц. І. В. Кубарева, доц. В. О. Лебединець, доц. Т. С. Прокопенко, доц. Є. І. Світлична, доц. Н. М. Філяніна

Укладачі:

С. Ю. Данильченко, Н. А. Третьякова, І. О. Сурікова, А. В. Мигаль

Фармація XXI століття : тенденції та перспективи: матеріали VIII Нац. з'їзду фармацевтів України (Харків, 13–16 вересня 2016 р.): у 2 т. Т. 1 / М-во охорони здоров'я України, Нац. фармац. ун-т; ред. кол.: В. П. Черних (голова) та ін.; уклад.: С. Ю. Данильченко та ін. – Харків: НФаУ, 2016. – 458 с. – (Серія «Наука»).

ISBN 978–966–615–489–0

У виданні представлено стан та актуальні питання розвитку наукових напрямків у галузі фармації, а саме: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук та створення на їх основі лікарських субстанцій; сучасні підходи до створення нових лікарських та косметичних засобів, дієтичних добавок природного походження; сучасний фармацевтичний аналіз та стандартизація ліків; актуальні проблеми сучасної технології ліків, екстемпоральної рецептури, пакування та маркування лікарських препаратів; сучасні аспекти розробки та промислового виробництва фармацевтичних препаратів; біотехнології та нанотехнології у фармації; клінічна фармація: від експериментальної розробки лікарських засобів до стандартизації фармацевтичної допомоги; соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи; фармацевтична освіта в Україні.

Для широкого кола наукових та практичних працівників фармації і медицини.

Матеріали подано мовою оригіналу в авторській редакції.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 615.1

ФАРМАКОГНОСТИЧНЕ ВИВЧЕННЯ СИРОВИНИ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДИНИ АРОЇДНІ

Мусієнко К. С., Кисличенко В. С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

У світлі сучасних вимог до якості лікарської рослинної сировини особливу увагу приділяють культивованим видам рослин. Нашу увагу привернули представники родини ароїдні *Araceae*, що об'єднує у світі 117 родів та понад 3000 видів, поширених переважно в тропічних та субтропічних зонах, в країнах з помірним кліматом зустрічаються нечасто.

У нашій країні широко поширеними являються представники родів диффенбахія *Dieffenbachia* та спатіфіллум *Spathiphyllum*.

Рід диффенбахія представлений у світі не менш ніж 60 видами, в нашій країні культивуються ряд видів. Рід спатіфіллум представлений у світі 45 видами, в нашій країні у культивованому стані зустрічається декілька видів.

Найбільш популярними є диффенбахія Баумана *Dieffenbachia bowmannii* та спатіфіллум рясноквітучий *Spathiphyllum floribundum*, листя яких широко застосовані в народній медицині та мають ряд цінних видів біологічної активності. Листя диффенбахії виявляють антимікробну дію та здатні вбивати стафілокок у повітрі, листя спатіфіллума – застосовуються при порушеннях обміну речовин та використовуються в косметології.

Підставами для фармакогностичного вивчення вегетативних органів цих видів рослин були, по-перше, широта культивування цих рослин у світі та нашій країні, по-друге, аспекти використання цих видів сировини в народній медицині.

Так, листя диффенбахії Баумана використовуються для знезаражування повітря у приміщеннях, є відомості про застосування їх у народній медицині як антимікробного та протизапального засобу, а також при порушенні роботи серцево-судинної системи та обміну речовин.

Листя та стебла спатіфіллума рясноквітучого мають антибактеріальні та антиоксидантні властивості.

Об'єктами дослідження обрано вегетативні органи – стебло та листя диффенбахії Баумана та спатіфіллума рясноквітучого, широко розповсюджених в Україні сортів.

Нами проведено заготівлю протягом 2015 року, по 5 серій кожного виду сировини з різних регіонів нашої країни.

Для сировини кожної серії визначено такі показники, як: втрата в масі при висушуванні, загальна зола, зола, нерозчинна в кислоті хлористоводневій, важкі метали.

Також вивчено особливості морфолого-анатомічної будови сировини кожної серії, встановлено константні діагностичні ознаки зовнішньої та внутрішньої будови, також зроблено спробу виявити відмінності цих параметрів, пов'язані з регіоном зростання рослини.

Проведено визначення таких груп БАР, як сума фенольних сполук (спектрофотометричним методом в розрахунку на галову кислоту), сума гідроксикоричних кислот (спектрофотометричним методом в розрахунку на хлорогенову кислоту), сума флавоноїдів (спектрофотометричним методом в розрахунку на рутин). Встановлено граничні межі вмісту кожної з груп БАР, а також простежено закономірності накопичення кожної з них у залежності від терміну та регіону заготівлі.

Таким чином, на підставі проведених досліджень розроблено проекти МКЯ на досліджувані види сировини як перспективні для введення їх до номенклатури ЛРС.

Каложная О. С.	370, 415, 416, 427	Колесник А. И.	420
Камишнікова В. О.	359	Колесніков О. В.	93
Каміньскі Д. В.	34	Колєва Ю. А.	8
Кандібей К. І.	10, 26, 27	Колічев І. О.	94
Карабаєва А. Н.	189	Колісник О. В.	182, 276
Кариєва Ё. С.	387	Колісник С. В.	49
Карпіна В. Р.	28	Колісник Т. Є.	276
Каргель Н. Т.	354	Коломоєць О. С.	29
Кацай А. Г.	191	Комаровська-Порохнявець О.	38
Качанок В. В.	360	Комісаренко А. М.	88, 133, 154
Качапуг О. І.	361	Комісаренко М. А.	95
Квігчата Г. І.	272	Конечна Р. Т.	147, 364
Кизим Е. Г.	192	Коновагова О. Ю.	96
Кирильчук А. О.	256	Коношевич Д. В.	261
Кирилюк И. А.	383, 385	Корж А. А.	319
Кислиценко В. С.	77, 84, 115	Коритнюк Р. С.	245, 262, 365, 424
	122, 128, 149	Корнієвська В. Г.	97, 98, 99, 127
Кієнко Д. С.	85	Корнієвський Ю. І.	97, 98, 99, 127
Кізь О. В.	23	Коро́бо Д. Б.	30
Кіреєв І. В.	141	Король В. В.	128
Кісіль С. М.	362	Костина Т. А.	193
Кленіна О. В.	57	Котенко О. М.	255, 279
Клименко Л. Ю.	193, 194	Котляр С. И.	293
Книш Є. Г.	6, 17, 32, 51	Котлярова В. Г.	152
Князевич П. С.	16	Котов А. Г.	199
Кобернік А. О.	8	Котов С. А.	100
Кобзар Н. П.	60, 178	Котова Е. Е.	100
Ковалев В. М.	118	Кошовий О. М.	89, 94, 95, 116, 133, 141
Коваленко В. Л.	86	Кравченко И. А.	31
Коваленко Е. Ю.	86	Кравченко І. А.	8, 44
Коваленко Л. В.	425	Кравченко С. В.	203
Коваленко С. І.	9, 13, 29, 59	Кравченко Т. В.	32
Коваленко С. М.	258	Краснікова Т. О.	94
Коваленко С. Н.	28	Краснопольский Ю. М.	191, 282
Коваленко С. С.	28	Кречун А. В.	118
Ковалишин В. М.	176	Криклива І. О.	296
Коваль В. М.	339	Крикливая И. А.	263
Ковальов С. В.	87	Криськів О. С.	33
Ковальова А. М.	88, 89, 91,	Кричківська А. М.	351, 367
	95, 125, 136, 154	Кругляк Т. І.	292
Ковальова О. О.	259	Кругльських Т. В.	429
Ковальова Т. М.	260	Крюкова А. І.	195
Козачок С. С.	92	Кубарева І. В.	661, 671
Козир Г. Р.	80, 111	Кудіна О. В.	437
Козіко Н. О.	428	Кудрик Б. Т.	264

Мимренко Т. В.	104
Михальченко Є. К.	7
Михайленко В. В.	268
Михайленко О. О.	118
Мілян І. І.	117
Міщенко Л. Т.	111
Міщенко М. В.	138
Мовсисян А. Р.	120
Мозуль В. І.	121, 145
Молочко М. В.	390
Монька Н.	38, 40
Мороз В. П.	49, 193
Москаленко В. Ю.	202
Моспанова О. В.	42, 236, 417, 423
Мусієнко К. С.	122
Мусянович Р.	38
Мухіна О. Ю.	717

Н

Наврот У.	38
Назаренко М. В.	25
Наконечна А.	40
Наконечная Я. С.	87
Нардид О. А.	354
Науменок Л. Г.	312, 313
Нгуен Тхи Хай Йен	142
Негода Т. С.	135
Нектегаєв І. О.	15
Нестеркіна М. В.	31
Нестеркіна М. В.	8
Нефедова Л. В.	326
Нектегаєв І. О.	56
Никитюк В. Г.	391, 393, 395, 397
Никитюк Л. В.	402, 404
Ніженковська І. В.	43, 123
Нікішина Л. Є.	203
Нікогосян Л. Р.	399
Німенко Г. Р.	197
Новикова О. Ю.	316
Новіков В.	38, 40
Новіков В. П.	147, 351, 364, 367
Новосел О. М.	84, 149
Носуленко І. С.	13, 29

О

Овсепян А. М.	344
Огурцов В. В.	57
Олійник О. В.	30
Олійник С. В.	268
Омельченко І. О.	269
Омирбаєва А. Е.	401
Онасенко Е. С.	314
Опрошанська Т. В.	70, 124, 131
Ордабаєва С. К.	189
Орловецкая Н. Ф.	270
Орынбекова А.	322
Останков М. В.	336
Останкова Л. В.	336
Остапенко А. О.	7
Осьмачко А. П.	125
Очкур О. В.	91

П

Пазюк Д.-М. В.	126
Пальчевська Т. А.	299
Панасенко О. І.	6, 17, 32, 51
Панасюк Е. А.	112
Панчак Л. Я.	69
Панченко С. В.	97, 98, 99, 127
Парнюк Н. В.	374
Парченко В. В.	20
Патіота Л. Е.	292
Пекліна Г. П.	362
Перехода Л. О.	50
Петкова І. Б.	287
Петріна Р. О.	147, 364
Петровська В. В.	371
Петровська Л. С.	271
Петухова І. Ю.	192
Пенкін Ю. М.	418
Пешкова О. С.	141
Пирог Т. П.	402, 403, 404
Пищик М. М.	11
Підпружников Ю. В.	204, 405
Підченко В. Т.	123